

P6_TA(2009)0143

Guinea-Bissau

Europaparlamentets resolution av den 12 mars 2009 om Guinea-Bissau

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av uttalandet av EU:s ordförandeskap av den 2 mars 2009 om de tragiska händelserna i Guinea-Bissau,
- med beaktande av presidentvalet i juni och juli 2005 och parlamentsvalet den 16 november 2008 i Guinea-Bissau,
- med beaktande av uttalandet från FN:s säkerhetsråd den 3 mars 2009 om den rådande politiska krisen i Guinea-Bissau,
- med beaktande av uttalandet från Afrikanska unionens kommission den 2 mars 2009,
- med beaktande av artikel 115.5 i arbetsordningen och av följande skäl:
 - A. Den 2 mars 2009 sköts Guinea-Bissaus president João Bernardo Vieira till döds av överlöpare dagen efter det bombattentat som dödade landets militärchef, general Batista Tagmé Na Waié. I och med dessa dåd har två mycket mäktiga personer och rivaler avlägsnats, vilka har undkommit flera mordförsök under de senaste fyra månaderna.
 - B. Eftersom dessa attentat inte har betraktats som någon kupp har Afrikanska unionens freds- och säkerhetsråd inte stängt av Guinea-Bissau som det gjorde med grannländerna Guinea och Mauretanien efter kupperna där förra året.
 - C. Den nyvalde talmannen i nationalförsamlingen, Raimundo Pereira, fick avlägga eden för en begränsad presidentperiod i avvaktan på nya val, i enlighet med konstitutionen. Raimundo Pereira vädjade till det internationella samfundet att hjälpa till att stabilisera landet.
 - D. Årtionden av politisk instabilitet i Guinea-Bissau har fört landet in i en djup kris som utmärks av bristande tillgång till rent vatten, hälsa och utbildning och av att statstjänstemän i många ministerier riskerar flera uteblivna månadslöner. Landet är en av några få stater som finns med på dagordningen för FN:s fredsbyggande kommission, som syftar till att hjälpa fattiga länder att undvika att på nytt drabbas av krig eller kaos. Dessa mord har inträffat i en tid av ökade insatser från EU och internationella organisationer för att bygga ett demokratiskt och stabilt Guinea-Bissau.
 - E. EU erbjuder sedan juni 2008 rådgivning och bistånd för att stödja en reform av säkerhetssektorn i Guinea-Bissau genom sitt ESDF-uppdrag ”Europeiska unionens uppdrag för reform av säkerhetssektorn i Guinea-Bissau”.
 - F. Parlamentsvalet i november 2008 var ett viktigt test för Guinea-Bissau, där övergången till ett demokratiskt styre behövde ett rejält uppsving. Valet berömdes av både

medborgare och internationella observatörer, särskilt EU:s valobservatörsgrupp, och banade väg för ett ökat FN-stöd till landets fredsbyggande insatser. Under valperioden höll militären sig utanför valprocessen och stod fast vid att garantera en fredlig miljö.

- G. Dessa mord verkar ha koppling till en politisk spänning som har sitt ursprung i gammal rivalitet, etnisk splittring och instabilitet i de militära leden och den ständigt ökande närvaron av narkotikahandelns intresser – en mycket invecklad och farlig bakgrundssituation som ständigt undergräver landets återhämtningsförmåga.
- H. Guinea-Bissau har problem med narkotikahandel och är en stor transitpunkt för narkotika mellan Sydamerika och Europa. Narkotikahandeln är ett allvarligt hot mot landets politiska stabilitet.
- I. De allt starkare bevisen för narkotikahandel i och runt regionen tyder på en stor fara för hela Västafrika, och det utgör redan ett stort hot mot EU eftersom det påverkar våra grannregioner.
 - 1. Europaparlamentet fördömer kraftfullt morderna på Guinea-Bissaus president João Bernardo Vieira och landets militärchef, general Tagmé Na Waié.
 - 2. Europaparlamentet uttrycker sin solidaritet med familjerna till den mördade presidenten João Bernardo Vieira och general Tagmé Na Waié samt Guinea-Bissaus befolkning.
 - 3. Europaparlamentet uppmanar Guinea-Bissaus myndigheter att noggrant utreda dessa brott och föra de ansvariga inför rätta, och uppmanar det internationella samfundet att utöva det inflytande som behövs och det stöd som krävs för att uppnå detta mål. Parlamentet påpekar att fallen med morderna av generalerna Ansumane Mané (2000) och Veríssimo Correia Seabra (2004) ännu inte har lösts och att mördarna varken har påträffats, åtalats eller dömts, och betonar att straffrihet inte är någon lösning.
 - 4. Europaparlamentet ser positivt på arméns löfte att följa Guinea-Bissaus konstitution och begär att landets konstitutionella ordning respekteras fullt ut.
 - 5. Europaparlamentet uppmanar samtliga parter att lösa sina dispyter på politisk och fredlig väg inom ramen för Guinea-Bissaus institutioner och motsätter sig alla försök att få ett regeringsskifte genom okonstitutionella medel.
 - 6. Europaparlamentet hoppas att presidentvalet kommer att hållas inom 60 dagar i enlighet med konstitutionen, och uppmanar medlemsstaterna och det internationella samfundet att se till att Guinea-Bissau får det ekonomiska och tekniska stöd som det behöver för att genomföra trovärdiga val.
 - 7. Europaparlamentet betonar att Guinea-Bissau riskerar att förbli instabilt och oförmöget att klara av den omåttliga korruptionen eller ändra sin status som viktigt transitland för narkotika så länge landets institutioner är strukturellt svaga.
 - 8. Europaparlamentet uppmanar rådet, kommissionen, medlemsstaterna, FN, Afrikanska unionen, Västafrikanska staters ekonomiska gemenskap (Ecowas), de portugisiskspråkiga ländernas gemenskap (CPLP) och andra medlemmar av det internationella samfundet att övervaka händelseutvecklingen i Guinea-Bissau, hjälpa till

att upprätthålla den konstitutionella ordningen och fortsätta att stödja fredsbyggande insatser i landet.

9. Europaparlamentet efterlyser omedelbara samtal mellan de olika politiska grupperingarna i landet för att utarbeta ett program som alla aktörer ställer sig bakom, som bland annat skulle bestå av att påskynda reformen av säkerhetssektorn, en omarbetad vallagstiftning, en reform av den offentliga förvaltningen, åtgärder mot korruption, makroekonomisk stabilisering och samråd med det civila samhället om nationell försoning.
10. Europaparlamentet ser positivt på Ecowas beslut den 3 mars 2009 om att sända en delegation till Guinea-Bissau, bestående av ministrar från Nigeria, Burkina Faso, Kap Verde, Gambia och Senegal samt ordföranden för Ecowas kommission, samt det beslut som fattades samma dag av CPLP om att sända en politisk delegation till Guinea-Bissau, under ledning av den portugisiska utrikes- och samarbetsministern, som båda engagerar samtliga aktörer i ett försök att återvinna förtroendet hos politiker, säkerhetsstyrkor och det civila samhället och låta landet återgå till ett konstitutionellt normalläge.
11. Europaparlamentet är djupt oroat av och vill fästa uppmärksamhet vid det hot som omlastningen av narkotika från så avlägsna länder som Colombia och Afghanistan och människohandeln innebär för konsolideringen av fred i Guinea-Bissau och för stabiliteten i den västafrikanska regionen, och uppmanar FN:s organ att med lämpligt stöd från Ecowas utarbeta en regional handlingsplan för att ta itu med denna utmaning.
12. Europaparlamentet uppmanar FN:s fredsbevarande kommission att hjälpa till att se till att det utlovade biståndet (både ekonomiskt och tekniskt) fortsätter, särskilt till reformen av säkerhetssektorn, den administrativa reformen och kampen mot narkotikahandel.
13. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att fortsätta att erbjuda rådgivning och bistånd till stöd för reformen av säkerhetssektorn i Guinea-Bissau genom sitt ESFP-uppdrag ”Europeiska unionens uppdrag för reform av säkerhetssektorn i Guinea-Bissau” och att rapportera om de framsteg som hittills uppnåtts.
14. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar, FN:s och Ecowas generalsekreterare, Afrikanska unionens institutioner, den gemensamma parlamentariska församlingen AVS-EU, CPLP:s sekretariat samt Guinea-Bissaus regering och parlament.